ב"ה | גיליון 768
ערב שבת קודש
פרשת לך לך תשפ"ו

** *		
17:27	16:31	י-ם
17:29	16:32	ת"א
17:27	16:31	חיפה
17:29	16:33	ב"ש

אוצר הנפש

עלון שבועי בענייני תורת הנפש ותיקון המדות משיעורי **הרב יצחק גינזבורג** שליט"א

אוצר הפרשה

"לך לך" – שחרור מהסביבה החיצונית

הגאולה של אברהם אבינו היא פשוט יציאה מהסביבה בה הוא נמצא. עצם היציאה ממקום מסוים לשם מטרה היא שחרור – אדם שנגאל הוא חפשי, משוחרר. ב"לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך" אברהם משתחרר מהתרבות של אבא שלו וכל הסביבה בה גדל. ה' אומר לו – 'התחלת, שברת את הפסלים, צא מזה לגמרי!'. בפרשת ויצא, רחל אמנו גנבה את התרפים, הפסלים של אבא שלה, בשביל להפריש אותו מעבודה זרה – היא מרחמת עליו. מענין שאברהם אבינו לא מרחם על אביו – הוא שובר את הפסלים, וגם עוזב אותו לעת זקנה. הוא חייב להשתחרר משם – "לך לך".

אברהם הוא היהודי הראשון וכל אחד צריך להתחיל כמוהו – אדם נמצא באיזה 'בית תרח' עם פסלים, הוא צריך גם לשבור אותם וגם לצאת משם. גם מי שגדל בבית יהודי טוב צריך לצאת למצוא את עצמו האמתי, להשתחרר מכל המוסכמות של המשפחה והחברה (שכל עוד אין לו חיבור פנימי אליהן הן עבורו 'פסלים' חיצוניים, עבודה שזרה לו), ולצאת לדרך, למצוא את הדרך שלו בעבודת ה', מתוך חיבור פנימי.

(ט' בסלו פ"ב)

אוצר השו"ת

לוקחים אחריות

שאלה: איך אדם פשוט, יהודי פשוט או יהודיה פשוטה, יכול להרגיש אחראי לכל העולם?

תשובה: חכמים מלמדים אותנו שצריך לראות את כל העולם כשקול במאזנים, כאשר הטוב והזכויות נמצאים בצד אחד של המאזנים והרע והעבירות בצד השני, והם מאוזנים בדיוק. במצב זה, אם אני עושה מעשה טוב אחד בלבד אני מטה את מאזני כל העולם לטובה, לזכות. התורה אומרת לנו שכך עלינו להרגיש לגבי כל מה שאנו עושים – שאנו אחראים כל הזמן למצב של כל העולם.

> אני האחראי להפוך את ה' למלך על כל העולם, ואני משיג זאת על ידי עשית מעשה טוב

במלים פשוטות: שתי רמות האחריות הן לקיחת עול האחריות על עצמי והתנהגותי, במה שמוטל עלי, ולקיחת עול הקהילה שלי, שמתרחבת עד לקהילה של כל האנושות.

מכיוון שהאחריות שייכת לספירת המלכות, מובן שכאשר אנו נוטלים אחריות על התנהגותנו האישית ועל כל העולם אנו מביאים את מלכות ה' לעולם. כלומר, אני האחראי להפוך את ה' למלך על כל העולם, ואני משיג זאת על ידי עשית מעשה טוב, אפילו מעשה בודד, עם תחושת האחריות הזו בראש, המודעות לכך שיש לי את הכוח להטות את המאזנים של כל העולם לטובה.

(ג' תמוז פ"ה)

אוצר האקטואליה

האם יש סיכוי לשלום?

מה הכי מענין את הפוליטיקאים היום? השאלה 'האם יש סיכוי לשלום עם האויבים שלנו?'. נוהגים לחשוב שלדעת ימנים קיצוניים כמונו אין שום סיכוי לשלום. אבל זה לא נכון. אנחנו גם חושבים שיש סיכוי לשלום, כאשר "והאמת והשלום אהבו".

הרבי היה כל כך בעד שלום, כפשוטו – שלום עולמי. שלום עולמי דורש סדר עולמי חדש. קודם צריך להשתכנע שיש סיכוי לשלום, בתנאים מסוימים, שלא נאריך בהם כעת. בכל אופן, בהחלט יש סיכוי לשלום.

(מוצאי ט"ז תשרי פ"ו)

אוצר הפתגם

"אודיע אמונתך בפי" – הפה שלי נועד להודיע את האמונה לכולם, לכל העולם, כפי שעשה אברהם אבינו (עליו נדרש "משכיל לאיתן האזרחי"), "אברהם מגייר את האנשים, שרה מגיירת את הנשים".

יו"ל ע"י תלמידי הרב גינזבורג. להצטרפות לתפוצת שיעורי הרב: דוא"ל: itielgi@gmail.com וואטסאפ: 050-7951105

אוצר התבונה

מידת התמימות אצל נח ואברהם

שתי ההופעות הראשונות של "תמים" בתורה הן ביחס לנח, "נח איש צדיק תמים", וביחס לאברהם, לו נאמר בסוף פרשת לך לך "התהלך לפני והיה תמים".

צריך להבין מהו ההבדל בין ה"תמים" של נח ל"תמים" של אברהם אבינו. גם מנח צריך ללמוד, צריך גם את ה"תמים" של נח, אבל העיקר – אנחנו יהודים והיהדות מתחילה מאברהם אבינו – צריך להיות "תמים" כאברהם אבינו, אצלו ה"תמים" קשור לברית המילה, העושה אותנו יהודים (וראוים להתחתן בקדושה ולהוליד זרע קדש ברך הוי').

חז"ל אומרים שה"תמים" של נח הוא "תמים בדרכיו" ("צדיק במעשיו ותמים בדרכיו"). הפירוש, כפי שמסביר רש"י, שהוא "ענו ושפל רוח" בפני כל הבריות – גם בפני הרשעים בדורו.

ה"תמים" של אברהם הוא משהו אחר – אצלו "תמים" פירושו קודם כל שלם. קודם אברהם שלט על **רמג** אברים כמנין **אברם (ג** בחזקת **ה** כנודע**)**, אבל היו חסרים לו חמשה אברים – שתי עינים, שתי אזנים וראש הגויה – אברים שאדם לא יכול לשלוט עליהם מכח עצמו, מכח הטבע (של "מח שליט על הלב" בטבע), רק מכח אלקי שלמעלה מהטבע (כמו שמסביר השפת אמת בסוף הפרשה). **בברית המילה הוא מקבל שליטה בכח אלקי על ה אברים המשלימים ל-רמח – נוספת בו ה והוא נעשה אברהם. אז הוא נעשה שלם ומתדמה ליוצרו – הצורה מתדמה ליוצר, בסוד "הצור תמים פעלו", וד"ל.**

> צריכים גם את השפלות והענוה של נח, מה שהוא נח לבריות וממילא נח למקום, והעיקר צריכים את ההשראה האלקית של אברהם אבינו – להיות תמים (שלם) עם ה'

צריך ללמוד מנח להיות ענו ושפל רוח בפני כולם, אבל ככל שהיה ענו ושפל רוח בפני כולם – אליה וקוץ בה, הוא לא הצליח להשפיע על בני הדור. לעומתו, כל הענין של אברהם אבינו שכן מצליח להשפיע על בני הדור – "את הנפש אשר עשו בחרן", את כל חייו הוא מקדיש במסירות נפש ממש לפרסם את האלקות בעולם, לעשות עוד יהודי ועוד יהודי. מי הוא יהודי? הכופר בעבודה זרה. אף על פי שלא היו יהודים כמו שאנחנו מכירים, אברהם עשה עוד יהודי ועוד יהודי.

השפעת אברהם אבינו על סביבתו היא מכח מה שנעשה "תמים" כאשר קיים את מצות ברית מילה, קבל **ה** נוספת בשמו ונעשה **"אב המון גוים" – "אני הנה בריתי אתך והיית לאב המון גוים. ולא יקרא עוד את שמך אברם והיה שמך אברהם כי אב המון גוים נתתיך". זו משמעות ה-ה**, ה"תמים" – להיות "אב המון גוים", להשפיע על כל הגוים, להיות אור לגוים ("אברהם התחיל להאיר").

גם בנח וגם באברהם ה"תמים" סמוך ל"התהלך": בנח כתוב "נח איש צדיק תמים היה בדורותיו את האלהים התהלך נח" ובאברהם "התהלך לפני והיה תמים". כפי שמסביר רש"י בתחלת פרשת נח, אצל נח "התהלך" הוא בעבר ואצל אברהם "התהלך" הוא לעתיד – ה"תמים בדרכיו" של נח שייך לעבר, התנהגות בענוה (גם אם אינה ענוה בעצם, אלא התנהגות בלבד) היא בחינת "דרך ארץ" ש"קדמה לתורה", ותמימות אברהם אבינו שייכת לעתיד, להליכתו לייסד עם חדש, עם של תורה (אכן, בהיות ש"דרך ארץ קדמה לתורה" גם אצל אברהם אבינו, בהיותו אברם, קיימת בחינה זו – כמתבטא בכך שלא דחה מעמו את לוט).

שוב, צריכים גם את השפלות והענוה של נח, מה שהוא נח לבריות וממילא נח למקום ("נח נח"), והעיקר צריכים את ההשראה האלקית של אברהם אבינו – להיות תמים (שלם) עם ה' (במסירות נפש למעלה מטעם ודעת, בחינת "תמתי").

(מוצאי ה' חשון תש"פ)

אוצר קצר

אברהם אבינו – צדיק וטוב לו

מי צדיק יותר, נוח או אברהם? גם נח נקרא צדיק, אבל אם הוא היה בדור של אברהם מחלוקת כמה היה נחשב לצדיק. זאת אומרת שהצדיק האמתי הראשון המושלם, הצדיק הגמור, "צדיק וטוב לו", הוא אברהם. נח לא התפלל על הדור שלו – אז אי אפשר לומר עליו שהוא "צדיק וטוב לו". הוא צדיק, אבל עדיין לא "וטוב לו". מי ש"טוב לו" הרי "טבע הטוב להיטיב", להשפיע טוב לכולם (ובעת צרה לבקש עליהם רחמים ולעשות את הכל שביכולתו להחזיר אותם בתשובה כדי לבטל את הגזרה כו'). הצדיק הגמור הראשון, צדיק וטוב לו, הוא אברהם אבינו.

(אור לט"ו אלול ע"ד)

אוצר הפתגם

כל יהודי צריך להזדהות עם אברהם אבינו, היהודי הראשון, שה' אמר לו "לך לך" והוא הלך במסירות נפש לפרסם אלקות – גם כשהיתה שליחות גלויה של ה', וגם כאשר ה' סובב זאת דרך נסיבות החיים (כמו רעב בארץ). יהודי צריך להרגיש שהשליחות שלו היא פרסום אלקות, לכתחילה, ולהרגיש ביצד השליחות הזו מתבטאת בהשגחה הפרטית שמוליכה אותו ממקום למקום.

(כ' אדר פ"ה)

מהדורה עיצובית: דעה ואביחיל | 054-6580146